Noomerai sen 10 mynge.

Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii!

Buriaad-Mongoloi YNEN

№ 274 (2307)
1937 onoi
NOJAABRIIN
29
PONEDEELЬNIK

14-xi ziloo garnā
ULAAN-YDE goorod,
BMASSR

BK(b) P-iin Buriaad-Mongoloi Mozkoom ba BMASSR-ei CGK-ai ynerbyriin gazeeta

SSSR dotor namarai tarilga

Nojaabriiin 20-oi yder, SSSR doter 36 milioon 431 mingan gektaar namarai oroohoto tarilga tarigdahan baina. Tarilgiin gyrenei tyseb 99 proceent dyyrgebe. Kolxoozuud—99 proceent, sovxoozuudai Arkomaadai sovxoozuud—99 proceent, gazartariaalangai Arkomaadai sovxoozuud—95 proceent tariigiingaa tysebyydii dyyrgebe. (TASS),

SOVEED HUNGAGŞADAI ERXIIJI XAMAGAALALGAN DEERE

Manai oron bolbol SSSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltada beledxelgiin bajartai xyxiyyn ydernyydii yngergeze baina. Soveed Sojuuzai graazdanuud xadaa yzegdeegyi jixe poliitikon edibxi ba graazdanuudai ujalgatai baihanai ynder deede mederel xaruulza, xydelmerişen ba tariaaşanai gyrenei xuuliiin deede oorganda xabaadalsaxa xabaadalgii xende naidaxa baihanaigaa tuxai ezen mete hanaagaa tabina.

Socialiis Exe oronoi erxim xybyyd ba basagadta, ygenь bodoto xereg deeree holixogyi xynyydte, Exe orondoo ynen şudarga, Maarks—Eengelьs—Leenin-Staalinai tugta, ynen xynyydte duunuudaa ygeje gehen hunguuliiin urda teexi zybleenyyd ba suglaanuud, kryzoogyyd ba xeereldeende yge xelegşe arba, zuun mingan hungagşadai xaluun ba ynen ygenyydeinь aguu jixe udxa iime baina. Eregtei ba emegtei xydelmerişed, eregtei ba emegtei kolxoozniguud, Ulaan seregşed, alba xaagşad, azalşa inteleegenciin tyleelegşed, gerei emegteinyyd, pensioneer—ybeged—byxii soveed arad—Verxoovno Soveedta, Leenin ba Staalinai zaaza ygehen zamaar socialiis oroniii saaşadanь xytelen jabaxa, gyrenei xynyydii hungaxa gehen xyseer xyseleze negedenen baina.

Ookrugai hunguuliiin komiisanuudai registraacalnan, Verxoovno Soveedai deputaaduudai kandidaaduudai tylee gazar byri agitaaca jabaza baina. Soveedai, miin jyriin xynyyd, hungagşad eehedee ene agitaacii jabuulna, teed, tedenerei dunda jamar negen goritoixon suglaanai tribyyn deere tyryyşiinxijee garnan xynyyd yseen bişe baixa. Xaluun dylete, sesen ygenyyd xedii şineen xelegdee geeşeb! Soveedai hungagşad xadaa Exe oronoigoo tuxai, zargaltai hain baidalaigaa tuxai, yxi xyygedeigee jireedyi baidalai tuxai xedii jixe omogtoi ba bajartaigaar xelene geeşeb! 1917 onoi oktiaabrida, busaltagyigeer eseslen ygei bolgogdonon urdiin jaduu baidalii ali zergeer zebyyrxen hanana geeşeb!

Soveedai grazdaniinai erxe ba ujalganь xyn tyreltenei aguu jixe dokymeent—Staalin Konstituuca soo ton todoor bişegdehen baina, ene Konstituucii Byxe sojuuzai Soveeduudai Naima dugaar Onso sjeezd deere batalahan oiji, syleetei ba zargaltai soveed arad hajaar hain yderlexejee baina.

Niuusa hunguuliiin, aradbygedii, adli tegşe ba sexe hungaltaar soveed xuuliiin oorganuudii hungaxa geeşe—soveedai grazdaniinai erxe ba ariuun ujalga myn. Manai hunguuliiin xuuli—„SSSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrim“—Staalin Konstituucatai xysed taarasaldan, xuuliiin deede oorganda deputaaduudii graazdanuudai hungaxa zuramii todorxoilon zaana. Hunguuliiin xuuli xadaa soveedai graazdanuudta gansaxan le duunaigaa erxii edlexe erxe sonosxohon bişe, myn arad zon bygedede, hungaltada nainaar xabaadalsaxiin yslooviiji bii bolgoisonon baina. Naranlalgiin gernyydte, paraxooduudta, bolniicanuudta baigaa yseg bişeg medexegyişed, invaliiduud ba busadai, duugaa ygexe gurim tuxai hungaltiin tuxai dyrimei tusxai statьjaaji hanaad yzexede eli bolno.

Hunguuliin xuuliiin byxii statьjaanuudii todorxoigoor ba xazaiigaltagyigeer gyisedxexe—hungagşad byriin eeriingee erxiiji edlexe gol garaanti ene baina şuu. Gebeş, olonxi partiijna ba profsojuuzna organizaacanuud, gooroдoi ba rajoonai soveeduud hungaltada emxidxel—texniis talaar beledxexe beledxelii martana. „Texniis“ xydelmeriii jamarş yndehe huurigyigeer, jamar negen xojordoxi eelzeenei „xariuusalgagyi“ xydelmeri geze toodog uşarnuud yseen bişe baixa jym.

Xydelmeriiin emxidxelde xalşa xereg xandaxa geeşe—bolьşeviig şanar bişe. Rajoonai organizaacanuud, hungaltiin beledxelei emxidxelhee taharza gy, ali ene xeregii aşa bagatai xynyydte dabxar naidaza daalgadag gazarnuudta—egeel ene rajoonuudta, ynen deeree soveedai hungagşiin erxiiji xahan bagadxahan boloşogyi alduunuud ton jixe baixa.

Erxiiji xahan bagadxaxa uşar xadaa, egee tyryyn hungagşadai spiiskii zoxiooxodo yzegdedeg, terenei saad tee, ede spiiskenyydii zigşyyrteigeer xazagairuulan aldadag ba alduugaa zahaxadaa nobşorodog baina.

Ene, tiime xynde xydelmeri bişeş haa, zarim negen rajoonuudta muusa xegdeed, tereen deerehee hungagşad zybeer le duraa gutana geeşe.

Hungaltiin exilter yseen xonoguud ylee. Hungagşa xadaa eehediingee xydelmeriii gyisedxeze şadaxagyi, jamar negen soveedai azalgyi xoohon doldoi xynyydei gemeer eeriingee duuji ygeze şadangyi baixa jabadalii jaabaş gargaza bolxogyi. Olonxi soveeduud eehediingee alduunuudii zahaxa geze jaaranagyi gehen signaalnuud nelieed baina gexiin xamta, xuuli soo sexexelegdene: soveed xadaa, hungagşiin medyylge oruulhan haanь xoişo gurban xonogoi bolzorto zahabari xexe, ygeinaa zahabari xexii arsahan şaltagaanai tuxai bişemel spraavka hungagşada ygexe johotoi. Zarim negen gazarnuudta zahabariii xuuli busaar xegdene.

Hungagşadai spiiske soo baihan eldeb xazagairuulalga ba todo busa zyilnyyd, soveedai graazdanuudai erxii ebdexe ba daisan elemeentnyydte antisoveed xydelmeri jabuulxa lazeejka bolxo baihaniinь todorxoilon barimtalhanai xereg baina gy?

1937 onoi dekaabriiin 12 oi hungaltiin yderte, graazdaniin byxen hunguuliiin xuuliii xysed medeze, tus hunguuliiin ookrug soo ballotiirovaluulxa kandidaaduudai nerii medeze, hunguuliiin biylleteenii jamaraar zapoolniixa bainanaa medeze hunguuliiin xairsagta dytelen oşoxo uşartai baina. Tiime tula mynee, yder byri agitacioonno—propagaandiin xydelmeriii oroldolgotoigoor jabuulxa şuxala baina, gebeş, enenei şuxala baihaniii, olon tooto partiijna profsojuuzna organizaacanuud ene yder xyrter oilgonogyi xa. Hunguuliiin urdateexi kampaaniiin ene tala teeşe myn le nelieed anxaralaa tabixa xeregtei baina, jyb gexede hungagşad xadaa „SSSR-ei Verxoovno soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimii“ ba kandidaaduudii medexegyi baigaa haa, eeriingee ujalgii xysed xariuusalgataigaar dyyrgexedenь haad xexe baina.

Manai oronoi azalşad bolbol hunguuliiin urda teexi, ookrugai zybleenyyd deere naidalgata niuuranuudii hungaza, agitaaca-propagaandiin xydelmeri jabuulxiin tulada, hunguuliiin uçaastaguud deere elьgeehen baina. Partiijna ba profsojuuzna organizaacanuudai tyryyşiin zoriigonuud gexede—naidalgata niuuranuudta, dyrşeltei bolьşeviig agitaatornuud ba propagandiistnuudai zyghee tuhalaza xyrgyylxe. Naidalgata niuuriin zoriigo xariuusalgatai: hungagşad bygede, hunguuliiin ookrug soo registraacalagdahan kandidaaduud tuxai, SSSR-ei Verxoovno Soveedai deputaaduudai kandidaaduudii hungaxa zuram tuxai uçaastag deeree medehen baixa johotoi. Naidalgata niuurnuudai ba terenei aktiivai xydelmeri deerehee, uçaastag byriin hungagşadai hungaltiin yderei eb emxi duldiidaxa baina.

Hunguuliiin baira xadaa, xuuli soo baihan eriltiin johoor sag bolzor soogoo beledxegdehen ba hungagşadta byxii taaramzatai baidalii xangaxiin tulada xeregseleer xangagdahan baixa johotoi. Xydee niutaguudta hunguuliiin uçaastaguudta xolo azahuudag hungagşad—tariaaşadtai niutagta traansport beledxexii erteenhee hanalaa tabixa johotoi baina.

Soveeduudai ba rajoonuudai partiijna organizaacanuudai xytelberilegşed xadaa, emxidxelei ba agitaaca propagaandiin xydelmeride zaaxanş todo busa zyil yzegdebel, hungagşadai erxiiji xahan bagadxahan bolxo geze oilgoxo ujalgatai. Tiime tula hungaltiin beledxelde toxiooldonon zaaxanş dutagdalnuud ba alduunuudii zailuulxiin tulada xeregtei byxii jyymii byrin xexe johotoi baina.

Xuuliiin deede oorganiii hungaxiin aguu jixe ba xyndete erxe bolbol, manai Exe oronoi graazdanuudta olgogdohon baina. Partiijna organizaaca byxenei, Soveeduud byxenei ariuun ujalga gexede—manai oron soo yzegdeze baigaa poliitikiin ton jixe yysxelii, byxii hungagşad olon niitii hunguulida zuun xubi xabaadalgaar dyyrgexiin tulada hunguuliiin kampaaniiin byxii dutagdalnuudii tyrgeer ba şuud zaisaulxa.

(Nojaabriiin 25-nai yderei „Praavdiin“ tyryy bişeghee.

Ulaan-Yde goorodoi hungagşad kandidaaduudaigaa tyløø negen hanalaar duugaa ygexebdi gened

NYXED IGNAATЬJEV, CEDEENOVA BA MYYTINAAGAI TYLØØ DUUGAA YGEXEBDI

(Hunguuliiin 5-daxi uçaastag).

Nojaabriiin 26-ai yder ydeşiin 6 çaashaa xydøø azalai komuniis deede hurguuliiin klyyb soo, Ulaan-Ydiin goorodoi hunguuliiin 5-daxi uçaastagai hungagşadai suglaan bolzo, xamta 147 hungagşad suglaba.

Ydeşiin 5 çaashaa exileed, zaluu stydeentner, albaxaagşad, gerei ezen emegteeşyyd bolon ybeged xygşedyyd jixe emxiteigeer sag soogoo suglaraza suglaanda jirebe.

Tus uçaastagai hungalta yngergexe klyyb soonь hungalta zoriuulhan loozungnuud, aradai voozdь aguu jixe Staalin ba tereenei soraatniguudai zuraguud bolon manda xizaargyi sengelig zol zargalii olgohon Staalin Konstituucii xaruulan gojo haixanaar şimehen baina.

Myn Sojuuzai Soveedai ba Nacionaalьnostinuudai Soveedai deputaadta, manai Buriaad-Mongol respyyblikehee debzyylegdehen kandidaaduudai bigraafi ba zuraguudii bultiinь zoxidoor xadahan. Baha hungaltada zoriuulhan xaniin gazeeta gargagdahan ba hungaltaa xexe xeden tahaguudiinь sym xegdenxei.

Ene suglaan deere, hungaltiin beledxelei xydelmeriiin jamar jabaza baihanai tuxaida, xydøø azalai komuniis deede hurguuliiin reektor nyxer Ciicikin elidxel xebe.

Nyxer Ciicikin bolbol øøriingøø elidxel soo hunguuliiin kampaaniiin gyn gynzegii udxa şanar tuxai ba debzyylegdehen kandidaaduudta duugaa ygexe tuxaida ton elieer, delgerengiigeer xelexe zuuraa, hunguuliiin 5 daxi uçaastag deerexi dutuu dunda zyilnyydii temdeglen, ene geheer jabuulxa praktiis zoriigonuudii xelebe.

Ene hunguuliiin 5 daxi uçaastagai hungagşad bolbol Leenin—Staalinai xeregte bejee ygehen, erxim soloto xybyyd basagad boloxo nyxed: Ignaatьjev, Cedeenova ba Myytinagai tyløø duugaa ygexebdi geze negen duugaar togtoomzo abba.

Hunguuliiin xojordoxi uçaastagai suglaan

Nojaabriiin 26-nai yder, ydeşelen erte baixahaa xoişo xojordoxi hunguuliiin uçaastagai hungagşad: xydelmerişed, albaxaagşad, inzeneernyyd teexnigyyd, gerei ezen hamagad xygşen zaluugyi, gyrenei paraxoodstviin vogzaal soo suglarza exilbe. Ede bultadaa, SSSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa gazarta egeel tyryyn jirebe. Hunguuliiin spiisegyydtei tanilsana, hunguuliiin tuxai gargagdahan plakaadnuudii yzene, xaranad.

Uçaastagai hunguuliiin komiisiin tyryylegşe nyx. Romaanov suglaagaa neebe. Ene suglaagaa hungagşad jixe heremzetei, aktiivnaar yngergebe. Suglaan deere xojor şuxala elidxelnyydii sonosbo: 1) Verxoovno Soveedai hungaltiin beledxelei jabasa tuxai nyx. Sendoovskiin elidxel ba 2) hunguuliiin uçaastagai komiisiin xehen xydelmeri tuxai nyx. Romaanovai elidxel.

Nyx. Sendoovski bolbol elidxel soogoo, xariiin gyre nyydte jaaza hungalta yngergedeg ba azalşan jamar erxeteib; mynee manai seseglen urgaza baigaa Exe oronoi grazdaanuud jamar erxeteib, myn tereenşelen Soveed Sojuuzai gigaant jixe amzaltanuudai, ilaltanuudai tuxai xelebe. Manai paartin, komsomooloi, profsojuuzai organizaacanuud, agitaator - propagandiistnuudai hungaltada beledxelei talaar jamar zoriigotoi baihan tuxai togtozo xelebe.

Tereenei hyylde uçaastagai hunguuliiin komiisiin tyryylegşe nyx. Romaanov toosooto elidxelee xebe:

— Komiisiin sostaav bolbol 7 xyn baixa jym. Teed, tede 7 xynei negeniinş miniii niydende xaragdaagyi, nege xyn mynee haja jiree... Goorodoi Soveedai zyghee jamarş tuhalamza yzyylnegyi—gene.

Nyxer Romaanov bolbol 15 kabiinkatai ger beledxeze dyyrgexe bolzo baina. Romaanovai bodolgoor xadaa dekaabriiin 12-to hungalta bolbol 12 çaas soo dyyrgexe, saad teenь 4 çaasiinь ylexe baina. Gorsoveed mynee boltor uçaastagai komiisiin xaana baidagii medexegyi, xynde xelexedee: „Xiaagtinsk 4“ gedeg, xarin terenь tende bişe, paroxoodstviin vogzaalda baixa jym. Terenei saad tee 70 xyn—hungagşad oroidooş spiisegte oroogyi, xamtadaa 100 garan xynyydei nere obog, tyrehen on g.m. xudxahan baina.

Saaşaa yge xelelge bolbo. Preenide yge xelegşe n. n. Prooniçev, Aksioneenko, Popoov, Juraasov g.m. hunguuliiin uçaastagai komiisiin beledxel muutai baihan tuxai, agitacioonno - propagaandiin xydelmeriiin dutuu dundiiji angiiin daisad xeregleze, eldeb antisoveed xydelmerinyydee xeze baihaniinь eliryyleze xelebed. Verxoovno Soveedai deputaadta debzyylegdehen nyxed: Ignaatьjev, Cedeenova ba Myytinaagai tyløø agitacioonno-niitiin xydelmerii şangadxaxa, debzyylegdehen nyxedei portreeduud, biograafi gexe meteer hungaltiin bolxo gazarii şimexe gelsebe.

Suglaanda huugşa hungagşad negen duugaar, Verxoovno Soveedta erximei erxim basagad xybyyd, Leenin—Staalinai xeregte bejee ygehen, xelberişegyi Ignaatьjev, Cedeenova ba Myytinaagai tyløø duugaa negedxen ygexebdi gebe.

C. Oçiirov.

HUNGUULIIIN № 11 UÇAASTAGAI HUNGAGŞADAI SUGLAAN

Nojaabriiin 26-nai ydeşe hurguuliiin gerte (uçaastagai komiisiin ceentr) Ulaan Ydiin hunguuliiin 11-dexi uçaastagai hungagşadai suglaan boloo. 100 garan hungagşad xabaadaba.

Suglaaji uçaastagai hunguuliiin komiisiin tyryylegşe nyxer Zaaicov neehen baina.

SSSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungalta tuxai nyxer Başkiircov gegşe elidxel xelebe.

—Manai aguu jixe socialiis Exe oronoi azalşan bolbol,—elidxelşe xelebe,—socialiis oronoigoo deede oorgonda—Verxoovno Soveedta soveed aradai erxim xybyydii, bolьşeviig paarti ba aguu jixe Staalinda bejee ygehen xynyydii dekaabriiin 12-to hungaxaa baina. Ene yder xadaa, ton jixe tyyxete yder geeşe. Ene yder Soveed Sojuuzai araduud øøhediingøø xyse şadalii, øøhediingøø emxiii, øøhediingøø onso şadabariii xaruulxa baina. Ene yder oidener bolbol delxei deere ton demokratiis Konstituucaar egeel tyryyn Verxoovno oorganoo hungaxaa bainabdi.

—Eneende bide hungagşad bolbol erximeer beledxexe johotoi bainabdi.—geze elidxelşe Başkiircov yrgelzelyyine.—Bidener bolbol Konstituuciin ba hunguuliiin xuuliiin zyil byxeniii byrin medexe, manai hunguuliiin uçaastag deere xed ballotiirovalagdaxab geze medexe johotoibdi. Eneenei zoriigoor hunguuliiin urda teexi emxilgiin ba agitacioonno propagandiin xydelmeriii deede şatadanь gargaxa xeregtei.

Saaşanь nyxer Başkiircov bolbol mynee hunguuliiin 11-dexi uçaastag deere baihan dutuu dundanuud tuxai ba ede dutuu dundii jaaza usadxaxa tuxai, agitacioonno xydelmerii jaaza jabuulxa tuxai, myn hungagşadai urda baigaa zoriigonuud tuxai togtozo xelehen baina.

Nyxer Başkiircovai elidxelii daguulan xeden olon hungagşad yge xelehen baina.

Egeel tyryyn, hungagşa Syyxarev (Oobşepiitiin treest) bolbol ene hunguuliiin uçaastag deere agitacioonno xydelmeriiin muu jabahan tuxai, hungagşadai spiisegyydei ton alduutainuud, xeden olon xynei hungagşadai spiisegte oroogyi baihan tuxai xelexe zuuraa medyylxenь:

—Manai erxim xybyyd, paartiin xeregte bejee ygehen bolьşeviiguud, nyxed Ignaatьjev, Cedeenova ba Myytinaagai kandidatuuranuudii demzeexii hungagşadii uriaalnab.

—Manai ookrug deere ballatiirovalxa zybşeerelee ygehen nyxed Ignaatьjev, Cedeenova ba Myytina gegşed bidenei dundanaa şalgagdan garahan erximei erximyyd, manai naidabariii gyised xariuulza şadaxa xynyyd geeşe.—Centraalьna poliikliinikii daagşa Tyryşkoov xelene.—Edener bolbol azalşanai intereeste, manai aldarta paartiiin xeregte bejenyydee sym ygehen azalşan bidenei xeregei tyløø şuna mixaaraa orozo temesexe, bidenei şunan, bidenei yriner geeşe. Eneenei tyløø øøhediingøø duuji zuun xubi ygexe johotoibdi.

Myn edeenei udaa yge xelegşed bolbol ede duradxalnuudtai niilexe baihanaa, paarti ba praviitelьstvii, aradai aguu jixe voozdь nyxer Staaliniii toiron bigtaar zagsahanaa, øøriin Exe orondo inag baihanaa xaruulhan ygenyydii xelebe.

O. Gomboojeva.

ISPAANIDAXI FROONTNUUD DEERE

Centraalьna froont

Gavaas aagenstviin medeesehenei johoor, hyylei taban yderei torşo soo yniversiteedei goorodto baihan yimyyleeşen ba Mansanaares myrenei baruun erjede Kaasa de Kaampo deere baihan yimyyleeşen xojoroi xoorondoxi xariisaan taharhan baina. Kliniiçesk goospitalь ba busa gernyydte xorgodohon yimyyleeşenei baidal ton berxe baidalda orood baina. Jyyb gexede, tedenei eldeb zyilnyydeer xangagdaxa jabadal ton berxetei bolood baina.

Nojaabriiin 24-nei hyni Madriidii boombodohon boombodolgo bolbol hyylei haranuud soo bolnon boombodolgonuudhaa byril jixe aktiivnaar bolhon baina. Respyybliken batarei boombodolgodo xysteigeer xariuu saa. Yimyyleeşen jixe gemtel yzehen baina. Madriidii boombodoxo yjede 15 xyn aluulhan ba 30 xyn şarxatahan baina.

Madriidai xuuşan kvaartalnuud, xydelmerişenei kvaartal Çembeeri ba yimyyleeşenei „neitraalьna zoono“ geze sonosxohon, poolьsk kvaartal geze nerlegdedeg kvaartal goritoigoor gemtee.

Gavaas aagenstviin medeeselei johoor, yimyyleeşenei samoliooduud Gvadalxaara dereebni deere 11 boombo xajaa. Grazdaan zonoi dundahaa 12 xyn aluulhan ba şarxatahan zonoi too olonşig baina. Faşiis samoliooduud bolbol respyyblikiinxinei samoliooduudhaa terjelhen baina.

Zyyn froont

Deede Aragoonoi seektorto yimyyleeşen bolbol respyyblikiinxinei zarim poziicanuudii yregyigeer boombodohon baina. Ede hedelgenyyd bolool respyybliken arteleeriiin buudalgaar soxigdohon baigaa. Teryeeliiin seektorto respyybliken seregyyd bolbol Teryyeeli Saragoossa teeşe oşohon xargui ba myn Kanixaaliiin seektor deere Laas Xovaalos teeşe oşozo jabanan koloonnii buudahan baigaa.

Respyybliken arteleeri bolbol nojaabriiin 24-de Yeeskii boombodoo. Xeden boombonuud kazaarmanuud deere unahan baina.

SSSR-ei Verxoovno Soveedai Nacionaalьnostinuudai Soveedai deputaadai kandidaad, Buriaad-Mongol aradai ynen xybyyn, erxim bolьşeviig nyxer GOMBO CIIBIKOVIÇ BELЬGAAJEVAI tyløø duugaa ygejii!

Nyxer BELЬGAAJEVAI KANDIDATUURIIN TYLØØ AGITAACALXAB

Nacionaalьnostinuudai Soveedai deputaadai kandidaadta debzyylegdehen, BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe nyx. Belьgaajev Gombo Ciibikoviçii bi hajaxanai medexe xym bi. Teed, ene nege xedi hara soo øøriingøø alba tuşaalai xeregeer nyx. Belьgaajevta xeden olon daxin xandaxadaa ton todo honor zaabari ba tuhalamza abdag baigaab.

Gyrenei udaridalgiin aguu jixe azaltai bolboş, Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltada beledxexe xydelmeri jabuulza baibaş, nyx. Belьgaajev bolbol johotoi bolьşeviig udardagşa şingleer xamag byxii xeregtee xandadag. Gansaxan namdai iimeer xandaza tuhalamza, zaabari ygeze, anxaral oroldolgo tabiza baihan bişe xarin xendeş atagai, kolxoozniig, xydelmerişen, xygşen zaluu azalşan byxenei gomodol ba medyylgede ab adalixan anxaraltaigaar xandaza tuhaldag jym.

Nyx. Belьgaajev øøriingøø kolektiivtai ton narin nigta barisaatai. Manai xamag byxii azal xeregte edibxiteigeer xabaadalsana.

Guşa garan zil soo hurgagşiin xydelmeride jabaza baihan, xuuşanai bagşa bi bolbol, nyx. Belьgaajevai kandidatuuriin tyløø agitaaca jabuulxab, Gombo Ciibikoviç bolbol Soveed zasagai deede oorgonda hungagdaad baixadaa, øøriingøø yyrgil bolьşeviig johoor gyisedxeze, Leenin — Staalinai paartiin xeregei tyløø ynen bejee ygeze ba temeseze xysed şadaxa.

B.M. ASSR-ei CGK-ai dergedexi xyygedei komiisiin tyryylegşii orologşo
I.V. JACEVIILLO.

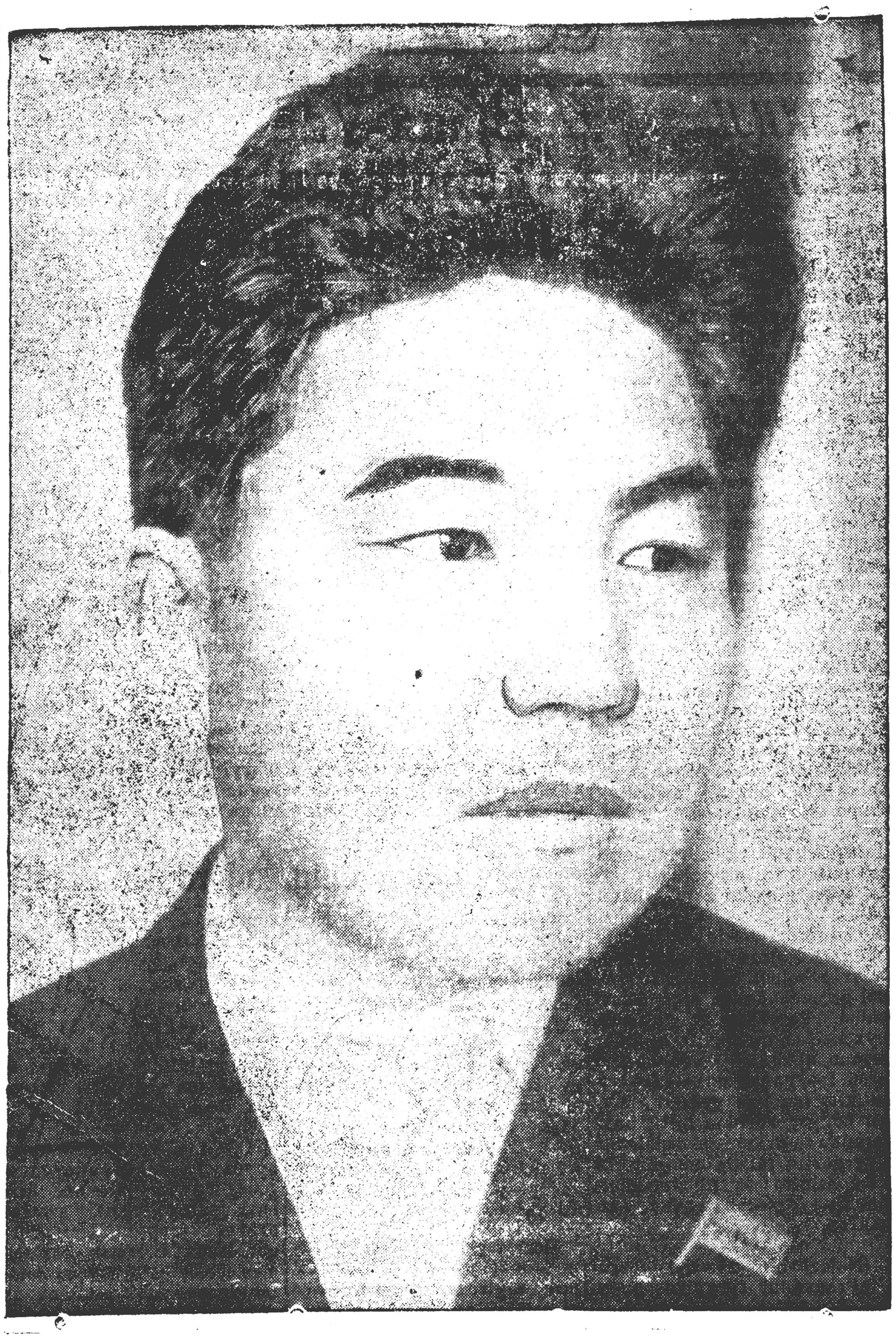

Ynen sexe bolьşeviig myn

Nyxer Gombo Ciibikoviç Belьgaajev bolbol namtai nege niutagai. Bi nyx. Belьgaajevii baga nahanhaanь, sociaiiis baiguulaltiin xeregei tyløø aktiivna temeselşe baihaniii medexe bainab. Nyxer Belьgaajev bolbol somonoi soveedhoo exileed, niitiin poliitikon xydelmeride xydelmerilze exilxehee xoişo oloniite azalşadai dunda etigeltei xyndetei baihan.

1921 ondo Tynxenei aimagta nyx. Belьgaajevai yysxeleer komsomooloi organizaaca emxidxegdee hen. Tiigeed ene organizaaciingaa xytelberilegşenь boloo hen. Nyx. Belьgaajev xadaa komsomool ba paartin organizaacaar xymyyzyylegden urgahan ba sociaiiis baiguulaltada oloniite azalşadii xoinoo daxuulxa şadabaritai ba erxim bolьşeviig nyxer tuladanь tereenili xyndeldeg baina.

Nyxer Belьgaajev bolbol zonuudta ajatai zoxidoor xandadag ba oloniite azalşadai zyghøø asuuhan byxii asuudalnuudtanь hainaar, xyseдeer xariuu ygedeg nyxer jym.

Tereenhee gadna, Tynxenei aimagta xeden zilde xydelmerilxe zuuraa, zyhen byriiin antipaartin ba antisoveed elemeentnyydeer, ilangajaa kulaaguudaar eris şangaar temesen, kolxooz ba soveedai aparaadta seberlelge xehen jym. Nyx. Belьgaajev xadaa paartiin generaalьna şugamii xezeeş xazagairuulaagyi, ynen sexe bolьşeviig nyxer myn.

NacionaalьnostinuudaiSoveedai deputaadai kandidaadta debzyylegdehenIinь ton zyb. Leenin—Staalinai xeregte bejee ygehen, manai oronoi ynen sexe erxim xybyydei negen bolno. Nyx. Belьgaajev bolbol oloniite azalşadai naidabariii xariuulxa naidabaritai nyxer baina.

I. D. Xermegeenov.

Nyxerei talaar jixe hain xyn

Nyxer Gombo Belьgaajevai „Buriaad-Mongol Ynen" gazeetada tyryylen orozo xydelhen saghaa xoişo, bi tereeniii hain medexe bolhon bainab.

„Ynenei" redaaktor bolzo orohon yderhøø exileed, nyxer Belьgaajev bolьşeviig xebleiei urda tabiaatai baigaa byxii aixabtar jixe xariuusalgatai zorilgonuudii todo honoroor oilgozo baihanaa, ene zorilgonuudii bejelyylxiin tyløø xyse şadalaa gamnangyi temesedeg baihanaa elite xaruulhan baina.

Gadana Gombo Ciibikoviç xadaa nyxerei talaar argagyi hain xyn, xynde anxaraltaigaar xandadag, alibaa asuudalii xyn nyxedøørøø zybleze şiideдeg, tiigeed xynde medexe jyymee xodo zaadag, daruu aad urin zantai xyn baina. Ali byxii jyymende jixe heremzeteigeer xandadag, xudxaza tydegeseze baixagyi, şuud sexe aad, tyrgen, gazeetaa haizaruulxii jixe oroldogşo belei.

Xyniii „baga" „jixe" geze ilgaza baixagyi, bultiinь adaliaar xaradag; jixerxeze zandarza baixagyi,—prostoi. Sugtaa xydelze baihan xynyydeigee şadabari ba dyrşelii segneze xaradag hen.

Iime xynøør xamta xydelxede ajatai agşa belei. Nyxer Belьgaajev bolbol ynexøørøø xananxatai xytelberilegşe, sexe ber bolьşeviig myn geeşe. Iime xynøør sugtaa xydelmerilexede azal bytesetei, sedxil dyyren, yşøø yşøø hainaar xydelmerilexe xyselen miniii zosoo tyredeg hen.

Leenin—Staalinai paartiin ynen xybyyn, aradai etigelii naidamtai xariuulza şadaxa—egeel iimel xyniii bidener Verxoovno Soveedta hungaxa johotoibdi. SSSR-ei Verxoovno Soveedai deputaadai kandidaadta debzyylegdehen nyxer Gombo Ciibikoviç Belьgaajevai kandidatuurii bi haişaanab, terenei tyløø duugaa ygexeb.

D. Damdinai.

Gombo Ciibikoviç Belьgaajev

Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikii Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe nyxer **Belьgaajev Gombo Ciibikoviç** bolbol, Jaruuniin aimagai 17 dugaar partkonfereenciin neremzete kolxoozoi kolxoozniguudai niitiin suglaagaar, Xoriin aimagai Voroşiilovoi neremzete kolxoozoi kolxoozniguudai niitiin suglaagaar, myn tereşelen Jaruuniin hunguuliin ookrugai azalşanai tyløølegşedei hungaltiin urda teexi ookrugai zybløønøør ba Ulaan-Ydiin goorodoi hunguuliiin ookrugai azalşanai tyløølegşedei hungaltiin urda teexi ookrugai zybløønøør, SSSR-ei Verxoovno Soveedai Nacionaalьnostinuudai Soveedai deputaadai kandidaadta debzyylegdeed, Nacionaalьnostinuudai Soveedta hungaxa Jaruuniin hunguuliiin ookrugta ballotiirovaluulxaar registraacalagdahan baina.

Nyxer Belьgaajevai biograafi bolbol, zaluuxan nahanhaa xoişo soveeduudai xeregte, soveeduudii bexizyylxe jabadalda, oloniite azalşaniii emxidxexe xeregte, kolxoozno baiguulgiin xeregte, azalşan aradta enxe amagalan, zolto azahuudal olgoxiin xeregte bejee gamnangyi ygehen, Leenin—Staalinai paartiin ynen şugamii xelberilgyi saxin beelyylxe jabahan, şuluun byxe zorigtoi, şin niagta bolьşeviigai yliger zişeegeer dyyren baina. Bolьşeviig paartidaa, Exe orondoo esestee xyrter bejee ygehen, aradai daisan ba bişe busa daisan xarşa etegeedyydtei xaira gamgyi temesedeg, aradzondoo etigeltei, xyndetei aradbygediin inaguud bolhon—iimenyyd xynyydii manai paarti bolbol xymyyzyylen bolbosoruulna. Paartiaar xymyyzyylegdehen ede xynyydei negen **Gombo Ciibikoviç** myn.

Nyxer Belьgaajev BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşede debzyylegdeheer yni boloogyişhaa, tereeniii Buriaad-Mongoloi azalşan oloniite hain medene, tereende duratai, imagta iimehee tereende deede zergiin naidabariaa ygeze, oronoigoo Verxoovno oorgando tyløølen, tereeniii debzyylee. Buriaad-Mongol aradai ene naidahan etigeliinь nyx. Belьgaajev ynen sexeer xariuulaxa baihandanь jamarş hezeg baixagyi.

Gombo Ciibikoviç Belьgaajev bolbol Tynxenei aimagai, Tooriiin somonoi, ygeitei tariaaşan byle soo tyrehen baina. Baaxan nahanhaa azalda jabaza exilhen, myn esegetejee niutagai kulaaguudta huuhan baixa jym. Erdemde huraxa xyselen baibaş, duraaraa huraxa jamar arga hambaa baigaa xahamdaa, tiigebe jaabaş, taharza geegdezeş jabaahaa, 1918 ondo xydøø hurguuliii dyyrgeze garhan baina.

1921 on. **Nyxer Belьgaajev** Leeninei komsomooloi zergede orobo. Eneenhee zaxalaad niitiin xeregte aktiivna xabaadalsaza exilbe. Niutagai komsomool jaçeika bolbol Gombo Ciibikoviçiin zorimgoi ba edebxitei baihiinь segnen xaramsaaraa, tereeniii yjeezdiin soveed—paartin hurguulida elьgeehen baixa jym.

Tere hurguulidaa nyxer Belьgaajev bii byxii oroldoso xeşeelee gargan huralsaza, 5 hara soo dyyrgeze niutagaa busaad, Toriiingoo somonoi soveedai sekretaarьta hungagdaba. Endehee nyxer Belьgaajevai alban xydelmeri exilbe. Udangyi 1923 ondo Zyn Myriiin somsoveedai tyryylegşede hungagdahan baina.

1924 on. Nyxer Belьgaajev, erxim komsomoolec, aradai etigeltei xybyyn baihanaa xaruulhanai tyløø BK(b) P-iin geşyynei kandidaadta orobo. BK(b) P-iin kandidaadai zergede xojor zilei turşa soo jabahanaigaa hyyleer, 1926 ondo,—Tooriiin xuşuunai tyryylegşiin orologşo baixa yjedøø, paartiin bodoto geşyynde oroo hen.

1926 on. **Nyx. Belьgaajev** Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan-Aarmida tatagdaba. Gombo bolbol Exe oronoo, azalşanai enxe amagalan azalii xamagaalxa xyseltei, bajartai doriuun Aarmida oşobo. Tendee xojor zil soo xatuu zorig gargaza, seregei teexniken taaktikada, poliitikon bolboso roldo suralsaad, 1928 ondo tabigdahan darii Irkyytsk sovparthurguulida elьgeegdebe.

Sovparthurguulida zil huraba... Xojordoxi zilee huraza jabana. Buriaad-Mongoloi paartin organizaacada kaadra xeregtei. Paarti bolbol nyxer Belьgaajevii hurguulihaanь argagyi duudaxa johotoi bolbo. Gombo Ciibikoviç paartiiin ynen xybyyn baihan tuladaa, paarti xaana, jamar xydelmeride tereeniii elьgeeneb, tendenь oşozo xydelmerilxe ujalgatai baihan. Nyx. Belьgaajev hurguulihaa busaza BK(b) P-iin Tynxenei aikoomoi sekretaarai orologşo bolgogdobo.

1932 on. Gombo Ciibikoviç Moskvaa, Narimaanovai neremzete vostoçno instityydte elьgeegdebe. Tiigeedş endee xysed huraxa zabiinь bolbogyi xa. BK(b) P-iin Centraalьna Komiteed nyxer Belьgaajevii instityydeinь xojor oxi kyyrsehee duudaza, høørgenь Buriaad-Mongol Respyyblike elьgeehen baigaa.

1934 ondo nyxer Belьgaajv **„Buriaad-Mongol Ynen"** gazeetiin xariuusalgata redaaktor bolgogdobo. 1935 ondo baha hurguulida—Leeningraadai Vostooçno instityydei dergedexi redaaktornuud—orşuulagşadai kyyrsede elьgeegdebe.

1937 ondo tere kyyrsejee dyyrgeze jireed, myn **„Buriaad-Mongol Ynen"** gazeetiin xariuusalgata redaaktor bolhon baina.

Esestee 1937 onoi aavgustda BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai preziidiymei togtooloor nyxer Gombo Ciibikoviç Belьgaajev BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe bolgogdobo.

Nyxer Belьgaajev 1934 onhoo xoişo BMASSR-ei CGK-ei geşyyn myn.

Leenin—Staalinai paartiin ynen xybyyn nyxer Belьgaajev bolbol jabahan le gazartaa, xydelmerilhen le azaldaa paartiin generaalьna şugamii xelberilgyi gyisedxen jabadag, byrzyaazno nacionaliistnuudtai ba aradai bişe daisadtai susaraltagyi şuud sexe temesedeg, azalşanai şanga şadaltai, kylьtyyrne, sengelig xyxiyy azahuudalai tyløø ynen sedxileeree oroldon temesedeg, manai aradai etigelte xybyyn myn baina! Nyxer Gombo Ciibikoviç Belьgaajevai kandidaadai tyløø duugaa ygejii, nyxed, hungagşad!

ZAHABARI

Manai „Ynenei" nojaabriiin 26-nai yderei noomerai 3-daxi niuurta garhan, nyxer Kaliininai yge dotor „Soveed Sojuuzai gansaxan la socialiis oron boltor edener xynde berxe baixa baina" geze buruugaar nairuulagdahaniii, „Soveed Sojuuzai gansaaraa socialiis oron baigaa sagta edener xynde berxe baixa baina" geze zahaza unşaxii hungagşadta medeesenebdi.

Redaakca.

Xariuusalgata redaaktorii tyr orologşo V. LODOOJEV.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центросоюзная, 19. Телефоны редакции: отв. редактор—3-44, отв. секретарь — 3-23, сельхозотдел — 7-55, промотдел — 5-07.

Ypolglovlit 1257

BMASSR-ei Azyiledberiiin Arhomaadai tipograafi